

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه درسی رشته

علم اطلاعات و دانش‌شناسی

Knowledge And Information Science

مقطع کارشناسی ارشد ناپیوسته

کرایش

مدیریت اطلاعات | Information Management

گروه علوم اجتماعی

پیشادهی دانشگاه علامه طباطبائی

بیت

عنوان گرایش: مدیریت اطلاعات

نام رشته: علم اطلاعات و دانش‌شناسی

دوره تحصیلی: کارشناسی ارشد ناپیوسته

گروه تحصیلی: علوم اجتماعی

نوع مصوبه: بازنگری

زیرگروه تحصیلی: علم اطلاعات و دانش‌شناسی

تاریخ تصویب: ۱۴۰۲/۱۱/۰۸

پیشنهادی: دانشگاه علامه طباطبائی

برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات، در جلسه شماره ۱۷۷ تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۰۸ کمیسیون برنامه‌ریزی درسی، محتوا و سرفصل رشته‌های تحصیلی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی، جایگزین برنامه درسی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات مصوب جلسه ۸۰۴ تاریخ ۱۳۹۱/۰۶/۱۹ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی می‌شود.

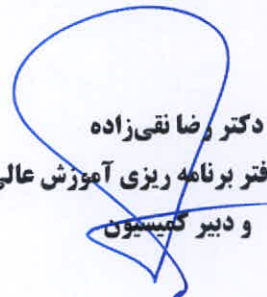
ماده سه- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده چهار- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر قاسم عموعابدینی
معاون آموزشی و رئیس کمیسیون

دکتر رضا نقی‌زاده
مدیر کل دفتر برنامه‌ریزی آموزش عالی
و دبیر کمیسیون

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

بازنگری برنامه درسی رشته

علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات

KNOWLEDGE AND INFORMATION SCIENCE

مقطع کارشناسی ارشد

بر اساس تصمیم جلسه شورای برنامه‌ریزی درسی دانشگاه در تاریخ ۱۴۰۲/۸/۱۴ به تصویب رسید.

دکتر عبدالله معتمدی

رئیس دانشگاه

دانشگاه علامه طباطبائی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

بازنگری برنامه درسی رشته

علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات

KNOWLEDGE AND INFORMATION SCIENCE: INFORMATION MANAGEMENT

مقطع کارشناسی ارشد

تهیه کننده

دکتر مهدی علی‌پور حافظی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

انستیتو علامه طباطبائی

موسسه تخصصی پژوهش‌های

همکاران:

دکتر میترا صمیمی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

مشاوران:

دکتر علی جلالی دیزجی

دکتر سیدمهدی طاهری

دکتر عصمت مومنی

دکتر رضا ملکی

دکتر گلنسا گلپنی مقدم

دکتر محمد زره‌ساز

دکتر محسن نوکاربزی

دکتر علیرضا نوروزی

دکتر سیده فهیمی‌فر

دکتر سعید اسدی

دکتر امیررضا اصنافی

دکتر رسول زوارقی

دکتر مهدی شقاقی

دکتر بهروز رسولی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی

عضو هیات علمی دانشگاه فردوسی

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

عضو هیات علمی دانشگاه تهران

عضو هیات علمی دانشگاه شاهد

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیات علمی دانشگاه تبریز

عضو هیات علمی دانشگاه شهید بهشتی

عضو هیات علمی پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات

دانشگاه علامه طباطبائی

جدول تغییرات

ردیف	در برنامه قبلی	در برنامه بازنگری شده
۱	مبانی علم اطلاعات و دانش‌شناسی	فلسفه مدیریت اطلاعات
۲	کتابخانه‌ها و جامعه اطلاعاتی	(به دلیل کهنگی عنوان و محتوا حذف شد)
۳	روش تحقیق	روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات
۴	سمینار تحقیق	(به دلیل پرداختن به مسائل مرتبط در دروس سمینار مسائل ویژه در مدیریت اطلاعات، حذف شد.)
۵	-	علم داده
۶	آمار در علم اطلاعات و دانش‌شناسی	آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات
۷	روش‌های بازنمایی اطلاعات	بازنمایی اطلاعات و دانش
۸	ذخیره و بازیابی اطلاعات	ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش
۹	معماری پایگاه‌های اطلاعاتی	معماری سیستم‌های اطلاعاتی
۱۰	نظام‌های اطلاعات مدیریت	(به دلیل ارتباط کم مباحث با رویکرد توسعه‌ای این گرایش حذف شد.)
۱۱	-	تحلیل شبکه‌های اجتماعی
۱۲	مدیریت دانش سازمانی	مدیریت دانش سازمانی
۱۳	ارزشیابی نظام‌ها و خدمات اطلاعاتی	(به دلیل کهنگی محتوا و جایگزینی محتوا در دروس مدیریت داده، تحلیل شبکه‌های اجتماعی حذف شد.)
۱۴	-	مدیریت داده
۱۵	پایان‌نامه	پایان‌نامه
۱۶	داده‌کاوی	متن‌کاوی و داده‌کاوی
۱۷	اقتصاد اطلاعات	(به دلیل محتوای قدیمی و پرداختن به مباحث اقتصادی در دروسی مانند مدیریت داده، مدیریت دانش سازمانی و نظایر آنها حذف شد.)

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات / ۵

۱۸	-	یادگیری ماشین
۱۹	بازاریابی اطلاعات	بازاریابی دیجیتال اطلاعات
۲۰	خدمات اطلاعاتی تخصصی	(به دلیل طرح مباحث در دروس سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات و کارآموزی در مدیریت اطلاعات حذف شد.)
۲۱	-	هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات
۲۲	مدیریت منابع اطلاعاتی	(به دلیل تغییر رویکرد در گرایش از مدیریت منابع اطلاعاتی به مدیریت داده، اطلاعات و دانش، حذف شد.)
۲۳	مدیریت اسناد (سازماندهی اسناد)	(به دلیل کهنگی مباحث و تغییر رویکرد به مدیریت اطلاعات و افزودن درس آرشیو وب، حذف شد.)
۲۴	-	آرشیوسازی وب
۲۵	-	کارآموزی در مدیریت اطلاعات
۲۶	-	سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

اطلاعات یکی از عناصر مهم و ضروری در جوامع و رشد و توسعه آن محسوب می‌شود. امروزه با گذر زمان و با توسعه فناوری‌های اطلاعاتی و افزایش تنوع در قالب‌های اطلاعاتی، حجم آن با رشد سرسام‌آوری در حال افزایش است. دغدغه مهم جوامع به‌ویژه جوامع علمی، توان مدیریت این حجم بالای اطلاعات است تا بتوان از آن در زمان و مکان مورد نیاز بهره‌برداری کرد. در این راستا با رشد فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی و توان بشر در بهره‌گیری از حسگرهای مختلف، امکان شناسایی و ثبت و ذخیره داده‌ها و دانش فراهم شده است. لذا پاکسازی، تحلیل و کشف اطلاعات و دانش از دل آنها تبدیل به دانشی کاربردی در این حوزه شده است.

علم اطلاعات و دانش‌شناسی حوزه‌ای فرارشته‌ای است که در راستای مدیریت اطلاعات فعالیت می‌کند. لازم به توضیح است که پیشتر تمرکز این رشته علمی متکی بر مدیریت منابع اطلاعاتی بود. این در حالی است که امروزه تمرکز بر مدیریت داده، محتوا و دانش است. از این رو ضروری می‌نمود تمرکز گرایش مدیریت اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد به‌جای تمرکز بر مباحث اساسی در مدیریت منابع اطلاعاتی بر مدیریت محتوا استوار باشد. از این رو، تمرکز اصلی بازنگری حاضر در برنامه درسی گرایش مدیریت اطلاعات بر مدیریت محتوا بنا نهاده شد. بنابراین بهره‌گیری از فناوری‌هایی برای خودکارسازی فرآیند مدیریت محتوا (از شناسایی و پاکسازی تا سازماندهی و بازیابی) از جمله مؤلفه‌های اصلی در به‌روزرسانی محتوای این گرایش است.

در این بازنگری تغییرات در چهار محور به‌روزرسانی، مهارت‌افزایی و توانمندسازی، اسلامی‌سازی و بومی‌سازی در برنامه درسی مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی با گرایش مدیریت اطلاعات به شرح زیر صورت گرفت:

- بازنگری از منظر محور به‌روزرسانی

جدول ۱. میزان بازنگری از منظر به‌روزرسانی

عنوان	تعداد تغییرات	درصد تغییرات	درصد تجمعی
تغییر محتوا	۲	۸	۸
تغییر عنوان و محتوا	۵	۲۰	۲۸
حذف دروس پیشین	۹	۳۴	۶۲
افزودن دروس جدید	۱۰	۳۸	۱۰۰

جدول ۱ نشان‌دهنده میزان بازنگری سرفصل دروس گرایش مدیریت اطلاعات در این مرحله از بازنگری است. به‌طور کلی سرفصل تمام دروس بازنگری و به‌روزرسانی شد. دروس پیشین که در اکثر موارد به دلیل کهنگی محتوا تمرکز بر مدیریت منابع اطلاعاتی از سرفصل دروس این گرایش حذف و با دروس جدید و به‌روز و مورد نیاز متخصصان این حوزه جایگزین شدند. در موارد معدودی (۲) مورد عنوان درس به همان شیوه پیشین باقی ماند ولی محتوای آنها با نیازهای جدید بازنگری شدند و در ۵ مورد نیز عنوان و محتوا به نحوی بازنگری شدند که بتوانند پاسخگوی نیازهای جدید دانش‌آموختگان این گرایش باشند.

- بازنگری از منظر محور مهارت‌افزایی و توانمندسازی

با توجه به نیاز بازار کار و دانش این حوزه در عصر متحول فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی تغییرات در افزودن دروس جدید و نیز بازنگری در دروس پیشین با هدف افزایش توانمندی‌های دانش‌آموختگان به شرح زیر صورت گرفت:

- آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات. پیشتر این درس با عنوان آمار در علم اطلاعات و دانش‌شناسی بود، که با توجه به نیاز کاربردی دانش‌آموختگان این حوزه به با عنوان و محتوای جدید به‌روز شد تا بتواند پاسخگویی نیازهای بازار کار دانش‌آموختگان این حوزه باشد.
- تحلیل شبکه‌های اجتماعی. یکی از محورهای اصلی این رشته توجه به محتواهای اطلاعاتی است که در بسترهای غیررسمی قرار دارند. این محتواها، امروزه بسیار مورد استفاده افراد جامعه قرار می‌گیرند. از طرفی نیز سیاستگذاران و نیز اهالی کسب و کارهای نوین به دنبال متخصصانی هستند که مجهز به قابلیت‌های تحلیل شبکه‌های اجتماعی هستند. از این منظر این درس به سرفصل دروس این گرایش افزوده شد.
- مدیریت داده. امروزه داده و تحلیل داده، یکی از محورهای اصلی نیاز بازار کار کشور است. از این منظر درس جدید با رویکرد پاسخ‌گویی به این نیاز انجام گرفت.
- متن کاوی و داده کاوی. پیشتر این درس با عنوان داده کاوی مطرح بود، با توجه به حجم بالای اطلاعات به صورت بدون ساختار داده‌ای در قالب متن، این محور در این درس مورد توجه قرار گرفت.
- بازاریابی دیجیتال اطلاعات. با توجه به توسعه فعالیت‌های بازار در محیط دیجیتال درس بازاریابی اطلاعات با رویکرد جدید به درس بازاریابی دیجیتال اطلاعات تغییر عنوان و محتوا داد.
- هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات. با توجه به توسعه فناوری‌های مرتبط با هوش مصنوعی و اهمیت آن در حوزه مدیریت اطلاعات، درس هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات به دنبال کاربست هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات است.
- آرشیوسازی وب. گسترش لجام گسیخته وب و ضرورت توجه به حوزه آرشیوسازی محتوای وب، و در راستای توانمندسازی دانش‌آموختگان این حوزه، درس آرشیو وب به دروس این گرایش اضافه شد.
- کارآموزی در مدیریت اطلاعات. ضرورت نیاز به کارآموزی در مقطع کارشناسی ارشد این حوزه، باعث شد تا این درس به مجموعه دروس این گرایش اضافه شود.
- سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات. با توجه به تحولات حوزه مدیریت اطلاعات و ضرورت توجه به آن درس سمینار مباحث ویژه با رویکرد آشناسازی دانش‌آموختگان با مباحث به‌روز این حوزه، به درس‌های این گرایش افزوده شد.

- بازنگری از منظر محور اسلامی‌سازی

یکی از مسائل مهم در بازنگری برنامه‌های درسی، توجه به اسلامی‌سازی در دروس مرتبط است. از این منظر تغییرات انجام گرفته در برنامه درسی گرایش مدیریت اطلاعات به شرح زیر است:

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات / ۹

- فلسفه مدیریت اطلاعات. یکی از اهداف رفتاری این درس با محوریت نظریه‌های بنیادی حوزه مدیریت اطلاعات از منظر دانشمندان مسلمان به این اهداف رفتاری این درس افزوده شد. در این راستا مباحث مرتبط در محور درس‌ها و نیز منابع اصلی این مباحث به سرفصل این درس اضافه شد.
- علم داده. محور حریم خصوصی و اخلاق در علم داده (با تکیه بر آموزه‌های اسلامی) در این درس مورد بحث و ارائه قرار گرفت.
- بازاریابی دیجیتال اطلاعات. محور بحث زیر در سرفصل این درس از منظر اسلامی‌سازی مطرح شد: اخلاق و مسئولیت اجتماعی در بازاریابی خدمات اطلاعاتی (ملاحظات اخلاقی در بازاریابی، مسئولیت اجتماعی و پایداری، رعایت قوانین و مقررات) (با تکیه بر اصول و مبانی دین اسلام)
- مدیریت داده. مبحث مسائل اخلاقی و حقوقی داده (با توجه به مبانی اسلامی) در این درس مطرح شد.
- هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات. محور مسائل حقوقی در استفاده از هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات (با تکیه بر مبانی حقوقی اسلامی) در این درس با رویکرد اسلامی‌سازی مطرح شد.
- آرشیوسازی وب. محور مالکیت فکری و مسائل اخلاقی در آرشیوسازی وب (با تأکید بر مبانی اسلامی) در این درس مطرح شد.

- بازنگری از منظر محور بومی‌سازی

اصلاحات از منظر بومی‌سازی و توجه به مسائل بومی در مدیریت اطلاعات به شرح زیر در برنامه درسی این گرایش انجام شد:

- فلسفه مدیریت اطلاعات. هدف رفتاری جایگاه مدیریت اطلاعات در سازمان‌ها به اهداف رفتاری این درس اضافه شد. بر این اساس محورها و منابع مرتبط با این هدف در این درس اضافه شدند.
- بازنمایی اطلاعات و دانش. اهداف رفتاری شناسایی مسائل مرتبط با بازنمایی اطلاعات و دان در سیستم‌های اطلاعاتی و کسب مهارت‌های کار با ابزارهای بازنمایی اطلاعات و دانش و نیز محورها و منابع مرتبط به این درس اضافه شدند.
- روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات. مسأله‌یابی و چگونگی بیان مسأله پژوهش؛ نحوه انتخاب موضوع در جهت رفع مشکلات جامعه از منظر بومی‌سازی به محورهای این درس اضافه شد.
- بازاریابی دیجیتال اطلاعات. اهداف زیر با رویکرد بومی‌سازی به اهداف رفتاری این درس اضافه شدند. همچنین مباحث مرتبط در سرفصل این درس متناسب با این اهداف نیز اضافه شدند؛ بتواند بازار اطلاعات را تحلیل و فرصت‌های بازاریابی را شناسایی کنند؛ محصولات و خدمات اطلاعاتی موفق را طراحی و توسعه دهند؛ مدل کسب‌وکار برای کسب‌وکارهای اطلاعات محور را درک و طراحی کنند.
- مدیریت دانش سازمانی. اهداف زیر و متعاقب آن محورها و منابع ارائه شده در این درس از منظر بومی‌سازی در برنامه درسی این گرایش مطرح شدند: فرآیندهای مدیریت دانش سازمانی را تبیین کنند؛ دانش سازمانی را شناسایی کرده و توان استخراج آن را داشته باشند؛ دانش سازمانی را سازماندهی کرده و از آن در راستای تصمیم‌گیری‌ها بهره بگیرند؛ دانش سازمانی را به اشتراک گذاشته، اشاعه و دسترس‌پذیر کنند؛ نظام مدیریت دانش در سازمان را طراحی و اجرا کنند.

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات / ۱۰

- مدیریت داده. هدف ترسیم طرح مدیریت داده در سازمان و محورها و منابع مرتبط با آن با این رویکرد به این درس اضافه شد.
- هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات. محور نمونه‌های موفق کاربست هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات در حوزه‌های مختلف با رویکرد بومی‌سازی در محورهای این درس مطرح شد.
- متن‌کاوی و داده‌کاوی. محور ابزارهای کارآمد متن‌کاوی و داده‌کاوی (با تکیه بر مسائل مرتبط با زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی) در این درس مطرح شد.
- سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات. اهداف زیر و متعاقب آن محورها و منابع بومی با رویکرد بومی‌سازی در این درس مطرح شدند: تبیین جایگاه مدیریت اطلاعات در سازمان، برنامه‌ریزی برای مدیریت اطلاعات در انواع سازمان‌ها و نهادها، ارزیابی سیستم‌های مدیریت اطلاعات.

علاوه بر اصلاحات صورت گرفته در برنامه درسی گرایش مدیریت اطلاعات که در بالا به آنها اشاره شد و نیز با توجه به ضرورت توجه به مسائل علوم انسانی در جامعه و نزدیک‌سازی برنامه‌های درسی با نیازهای جامعه ضروری به نظر می‌رسید تا اصلاحات در برنامه درسی با رویکرد تحول در علوم انسانی و بهره‌گیری از قابلیت‌های موجود صورت گیرد. از این منظر تغییرات اساسی در سرفصل‌های دروس و محورهای اصلی این گرایش صورت گرفت. لازم به توضیح است که اصلاحات نزدیک به صد درصدی در محورهای این گرایش با هدف قرار گرفتن در مسیر تحول علوم انسانی صورت گرفت. لازم به توضیح است که آخرین بازنگری در این گرایش به تاریخ ۱۳۹۱/۶/۱۹ برمی‌گردد و با توجه به تحولات صورت گرفته در فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، توجه به تحول در این گرایش ضروری به نظر می‌رسید. همچنین توجه به دروس جدید (۱۰ مورد درس جدید) ارائه شده در این درس، نشان از این دارد که این تغییرات برای نخستین بار در این برنامه درسی شکل گرفته است و در راستای توجه به برند دانشگاه علامه طباطبائی نسبت به اعمال و اجرای آنها اقدام خواهد شد. بنابراین نوآوری و بدعت در بازنگری نشان از توجه به اشتهار دانشگاه علامه طباطبائی با عنوان بزرگترین دانشگاه تخصصی در حوزه علوم انسانی است.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

افزایش حجم بالای محتواها در عصر حاضر، ضرورت مدیریت محتوا در عصر حاضر را بیش از پیش نمایان کرده است. امروزه محتواها در انواع رسانه‌های مختلف و به شکل‌های مختلف تولید و در رسانه‌های متنوعی منتشر می‌شوند. تمییز بین محتواها در طیفی با گستره بالارزش تا بی‌ارزش، امروزه تبدیل به چالشی بزرگ شده است. از طرفی نیز همین حجم بالا و تنوع در قالب‌ها و انتشار باعث شده تا راهی به‌جز استفاده از ابزارهای پیشرفته فناورانه و هوشمند در مدیریت آنها وجود نداشته باشد. در این مسیر نیاز به تخصصانی مسلح به این دانش، مهارت و هوشمندی ضروری می‌نماید تا گره‌گور موجود در مدیریت محتواها باز شده و به سمت گشایش در این مسیر حرکت کنیم. علم اطلاعات و دانش‌شناسی و گرایش مدیریت اطلاعات در این مسیر و در راستای تربیت دانش‌آموختگانی با چنین توانمندی‌هایی گام به عرصه وجود نهاده است.

مدیریت اطلاعات محدوده‌ای از تولید، شناسایی اطلاعات، آماده‌سازی، ذخیره، مدیریت، بازیابی، دسترسی و مصرف اطلاعات را پوشش می‌دهد. بر این اساس سرفصل دروس در این گرایش باید با هدف پوشش کامل این فرآیند صورت بگیرد تا متخصصانی توانمند به جامعه معرفی شوند. چنین متخصصانی توانمندی فعالیت در این عرصه را خواهند داشت تا بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی مؤثر در این مسیر فعالیت کرده و بر مشکلات موجود در مسیر بهره‌برداری از محتواها در رشد و توسعه پایدار در جامعه فائق آیند. با گذشت حدود یک دهه از بازنگری بین‌محتوای برنامه درسی این گرایش، تحولات گسترده در فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، پیشرفت جوامع و نیز تغییر نیازها در جامعه به متخصصانی با توانمندی‌های نوین، ضروری است تا بازنگری مجددی در این گرایش صورت پذیرد تا بتواند پاسخگوی نیازهای روز جامعه باشد. مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی در این راستا و با توجه به نیاز جامعه به متخصصان و دانش‌آموختگانی با توانمندی‌های روز جهت فعالیت در مؤسسه‌های نوآور و ارائه راهبردهایی نوین برای مسائل مرتبط موجود و نیز اشتغال در سمت‌های مدیریتی و حساس در سازمان‌ها و نهادها طراحی و اجرا می‌شود. این محور از جایگاه و اهمیت زیادی در نظام آموزشی ایران و نیز سایر کشورهای برخوردار است. از این رو، برنامه جدید متناسب با نیازهای جدید و مناسب برای تربیت نسلی از متخصصان علم اطلاعات با توانمندی‌های جدید مورد نیاز مورد بازنگری قرار گرفته است.

هدف گرایش مدیریت اطلاعات تربیت متخصصان و دانش‌آموختگانی است که با توجه به تحولات در محیط‌های اطلاعاتی و دگرگونی در نیازهای اطلاعاتی جامعه، قادر به مدیریت تولید، پردازش و مصرف اطلاعات در مراکز اطلاعاتی و سازمان‌ها و نهادهای مرتبط در جامعه و نیز طراحی، پرورش و ارائه ایده‌های نوآورانه در قالب شرکت‌های نوآور باشد.

پ) ضرورت و اهمیت

حجم بالای داده، اطلاعات و دانش و تنوع در قالب‌ها و بسترهای ارائه آنها، ضرورت مدیریت بهینه اطلاعات را در جوامع امروزی تبدیل به امری بدیهی کرده که بدون آن امکان بهره‌گیری از این محتواها وجود ندارد. از این رو، گرایش مدیریت اطلاعات به‌عنوان یکی از گرایش‌های مهم علم اطلاعات و دانش‌شناسی طراحی، ارائه و مستمر مورد بازنگری قرار گرفته است تا بتواند همگام با تحولات فناوری‌ها و پیشرفت جوامع پاسخگوی نیازها باشد.

با توجه به گذشت بیش از پنج سال از بازنگری برنامه درسی گرایش مدیریت اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، تحولات زیادی که جهان معاصر در حوزه مدیریت اطلاعات شاهد آن بوده، به‌ویژه در تحولات مرتبط با فناوری‌های روز و دیجیتال و منابع اطلاعاتی منتشر شده، و نیز نیاز جامعه اطلاعاتی نوین به متخصصان مدیریت اطلاعات، ضروری است تا بازنگری جدیدی در سرفصل دروس گرایش مدیریت اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی به‌عمل آید. از این رو، طرح حاضر در این راستا تلاش دارد تا بازنگری اساسی با توجه به وضعیت موجود و آینده این حوزه ارائه دهد.

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع درس
۱۲	درس تخصصی الزامی
۱۴	درس تخصصی اختیاری
۶	پایان‌نامه
۳۲	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	درس مرتبط
کشف، ذخیره، پردازش و مدیریت داده	علم داده، مدیریت داده، متن کاوی و داده کاوی، یادگیری ماشین، کارآموزی در مدیریت اطلاعات
کشف، ذخیره، بازیابی و مدیریت اطلاعات	فلسفه مدیریت اطلاعات، ذخیره و بازیابی اطلاعات، متن کاوی و داده کاوی، یادگیری ماشین، معماری سیستم‌های اطلاعاتی، تحلیل شبکه‌های اجتماعی، بازنمایی اطلاعات و دانش، آرشیوسازی وب، سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات
توانمندی طراحی و ارزشیابی سیستم‌های اطلاعاتی	معماری سیستم‌های اطلاعاتی
مدیریت دانش	مدیریت دانش سازمانی، متن کاوی و داده کاوی، معماری سیستم‌های اطلاعاتی، ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش، تحلیل شبکه‌های اجتماعی، بازنمایی اطلاعات و دانش
طراحی و اجرای پژوهش و بهره‌گیری از نتایج پژوهش‌ها	روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات، آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات، پایان‌نامه
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	درس مرتبط
پژوهش	روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات، آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات، پایان‌نامه
آشنایی با علم اطلاعات و دانش‌شناسی	فلسفه مدیریت اطلاعات

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

- طبق ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فصل دوم

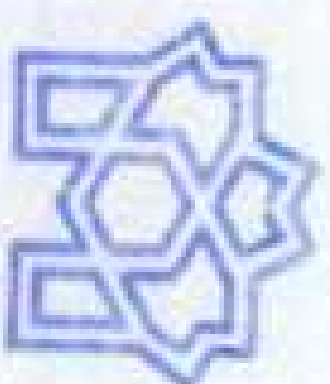
جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول ۲- دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد		تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری	عملی	
۱	مبانی علم اطلاعات و دانش‌شناسی	۲	☒		۳۳		
۲	مدیریت مجموعه‌سازی	۲	☒		۱۶	۳۲	
۳	سازماندهی مواد ۱ (نظرسنجایی توصیفی و تحلیلی)	۲	☒		۱۶	۳۲	
۴	سازماندهی مواد ۲ (اردمیندی)	۲	☒		۱۶	۳۲	
۵	پرورش زبان طبیعی در علم اطلاعات	۲	☒		۱۶	۳۲	

- دانشجوایی که مدرک کارشناسی آنها غیر از علم اطلاعات و دانش‌شناسی است با تأیید گروه آموزشی مربوطه لازم است از درس‌های جدول ۲ همزمان با انطباق واحدهای دوره کارشناسی ارشد انتخاب کرده و آنها را بگذرانند. مگر اینکه حداقل دروس‌های گذرانده شده ایشان در رشته تحصیلی دوره کارشناسی معادل دروس مذکور توسط مدیر گروه مربوطه تشخیص داده شود.

جدول (۳)- عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی الزامی

پیش نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری	عملی	نظری			
		۲۲			☒	۲	فلسفه مدیریت اطلاعات	۱
	۲۲	۱۶	☒			۲	بازنمایی اطلاعات و دانش	۲
	۲۲	۱۶	☒			۲	دستیره و بازنمایی اطلاعات و دانش	۳
		۲۲			☒	۲	علم داده	۴
		۲۲			☒	۲	روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات	۵
	۲۲	۱۶	☒			۲	آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات	۶
				☒		۶	پایان نامه	۷
۱۸							جمع	

جدول (۴) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات	پیش نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی		
۱	بازاریابی دیجیتال اطلاعات	۲	☒		۱۶	۳۲	
۲	معماری سیستم‌های اطلاعاتی	۲	☒		۱۶	۳۲	
۳	تحلیل شبکه‌های اجتماعی	۲	☒		۱۶	۳۲	
۴	مدیریت دانش سازمانی	۲	☒		۳۲		
۵	مدیریت داده	۲	☒		۱۶	۳۲	
۶	هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات	۲	☒		۱۶	۳۲	
۷	پادگیری ماشین	۲	☒		۱۶	۳۲	
۸	امن کاری و داده کاری	۲	☒		۱۶	۳۲	
۹	آرشیو سازی وب	۲	☒		۳۲		

کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی گرایش مدیریت اطلاعات / ۱۷

پیش نیاز	تعداد ساعات		نوع واحد		تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	عملی	نظری	نظری - عملی	عملی			
	۶۴			☒	۲	سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات	۱۰
	۱۲۸			☒	۲	کارآموزی در مدیریت اطلاعات	۱۱

- دانشجو از بین درس‌های تخصصی اختیاری با تأیید گروه آموزشی مربوطه، ۷ درس (معادل ۱۴ واحد) را انتخاب و می‌گذراند.

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

فلسفه مدیریت اطلاعات		عنوان درس به فارسی:
Information Management Philosophy		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
☐ پایه	☒ نظری	دروس هم‌نیاز:
☒ تخصصی الزامی	☐ عملی	تعداد واحد:
☐ تخصصی اختیاری	☐ نظری-عملی	تعداد ساعت:
رساله / پایان‌نامه		۲
		۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش در زمینه نظریه‌های اطلاعات، داده، اخلاق اطلاعات و چستی و چرایی مدیریت اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- نظریه‌های بنیادی حوزه مدیریت اطلاعات به‌ویژه از نظر دانشمندان مسلمان را بشناسند
- اهداف مدیریت اطلاعات را تحلیل کرده و تبیین کنند.
- کارکردهای مدیریت اطلاعات را شناسایی و تبیین کنند.
- جایگاه مدیریت اطلاعات را در سازمان‌ها شناسایی و تبیین کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- نظریه‌های اطلاعات و داده
- مفاهیم بنیادی در طبقه‌بندی علم از نظر دانشمندان مسلمان
- تاریخ اطلاعات: درس‌هایی برای مدیریت اطلاعات
- مفاهیم بنیادی و ارکان مدیریت اطلاعات
- مدیریت اطلاعات و جریان اطلاعات
- روند تحولات مدیریت اطلاعات در جهان و ایران
- سطوح مدیریت اطلاعات
- نقش‌های مدیر اطلاعات در سازمان
- راهبردهای مدیریت اطلاعات
- اصول مدیریت اطلاعات اثربخش
- مواضع انتقادی در باب مدیریت اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف
پرسش و پاسخ و مباحث مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۲۰ درصد فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۸۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

تجهیزات معمول مورد استفاده در کلاس‌های درس به فراخور نیاز

چ) فهرست منابع پیشنهادی

الکین، جودیت؛ لاو، درک. (۱۳۸۱). مدیریت اطلاعات. ترجمه زهرا حداد، ملیحه خوش‌تراش‌سندی، زیرنظر فریبرز خسروی، ویراستار: فرزانه امین‌پور. تهران: سرا.

برندن، آندرو. (۱۴۰۰). چارچوب‌های فلسفی در فهم نظام‌های اطلاعاتی. ترجمه محمود عبدالله‌زاده. تهران: چاپار، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

بکار، عثمان. (۱۳۸۹). طبقه‌بندی علوم از نظر حکمای مسلمان. ترجمه جواد قاسمی. مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی.

شقایق، مهدی. (۱۴۰۰). اخلاق اطلاعات: مبادی و مسائل. تهران: سمت.

خندان، محمد. (۱۳۸۸). فلسفه اطلاعات. تهران: چاپار، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

خندان، محمد. (۱۳۹۹). در باب تبارشناسی اطلاعات. تهران: چاپار.

صباغی‌نژاد، زیورا؛ حیدری، غلام‌رضا. (۱۳۹۴). پانزده تعریف از مدیریت اطلاعات. مطالعات کتابداری و علم اطلاعات ۲۲ (۱۶): ۳۹-۵۸

Meknight, W. (۲۰۱۳). *Information Management: Strategies for Gaining a Competitive Advantage with Data*. Waltham, MA: Morgan Kaufmann.

عنوان درس به فارسی:		بازنمایی اطلاعات و دانش	
عنوان درس به انگلیسی:		Knowledge and Information Representation	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☒ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری		
رساله / پایان‌نامه			
		۲	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

آشنایی نظری و عملی با مفاهیم و اصول بازنمایی اطلاعات و دانش (نماینه سازی و چکیده نویسی) و کسب مهارت در انجام امور نمایه سازی و چکیده نویسی و آشنایی با مظاهر جدید فناوریانه در بازنمایی اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- مسائل مرتبط با بازنمایی اطلاعات و دانش در سیستم‌های اطلاعاتی را شناسایی و تبیین کنند.
- استانداردها و ابزارهای بازنمایی اطلاعات و دانش را بشناسند و آنها را به کار ببرند.
- محتوای منابع اطلاعاتی و دانشی را با هدف بازنمایی آنها تحلیل کنند.
- مهارت کار با ابزارهای بازنمایی اطلاعات و دانش برای تحلیل اطلاعات را کسب کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مفاهیم بازنمایی اطلاعات و دانش
- تحلیل ساختار منابع اطلاعاتی و دانش
- تحلیل موضوعی (تحلیل متن، وزن‌دهی در بازنمایی اطلاعات)
- اصول، روش‌ها و ابزارهای نمایه‌سازی
- اصطلاحنامه‌ها: روابط و ساختار
- اصطلاحنامه‌های الکترونیکی و برخط
- هستان‌نگاری‌ها: روابط و ساختار
- چگونگی استفاده از هستان‌نگاشت‌ها در بازنمایی دانش
- ابزارها و روش‌های نمایه‌سازی ماشینی
- چکیده و چکیده‌نویسی

- ابزارها و روش‌های چکیده‌سازی ماشینی
- معرفی نمونه‌های موفق اصطلاحنامه‌های الکترونیکی
- معرفی نرم‌افزار تولید همان‌نگاری و نمونه‌های موفق همان‌نگاری

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یاددهی و یادگیری فعال همراه با بحث و گفتگو، انجام تکالیف توسط دانشجویان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۶۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم رایانه‌ای متصل به شبکه برای همه دانشجویان، ویدئو پروژکتور، پرده نمایش، نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- حسینی بهشتی، ملوک‌السادات. (۱۳۸۶). معنی‌شناسی و ازگانی فرااصطلاحنامه و بازیابی اطلاعات. کتاب ماه کلیات (۷): ۳۰-۳۷
- زاکوب، الین ک. (۱۳۸۴). هستی‌شناسی و وب معنایی. ترجمه فاطمه شیخ شعاعی. فصلنامه کتاب (۶۴): ۱۸۹-۱۹۴
- صمیمی، میترا. (۱۳۸۸). "درآمدی بر تاکسونومی و نقش آن در سازماندهی اطلاعات". فصلنامه کتاب (۷۹): ۱۷۷-۱۹۶
- کفاشان، مجتبی، فلاحی، رحمت‌الله. (۱۳۹۰). نظام‌های نوین سازماندهی دانش: وب معنایی، هستی‌شناسی و ابزارهای سازماندهی دانش عینی. کتابداری و اطلاع‌رسانی ۱۴ (۲): ۴۵-۷۰
- کلیوند، دونالد؛ کلیوند، آنادی. (۱۳۸۵). درآمدی بر نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی. ترجمه سیدمهدی حسینی. تهران: چاپار
- لنکستر، فردریک ویلفرد. (۱۳۸۲). نمایه‌سازی و چکیده‌نویسی: مبانی نظری و عملی. ترجمه عباس گیلوری. تهران: چاپار
- نشاط، نرگس. (۱۳۸۱). چکیده و چکیده‌نویسی. دایره‌المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- نیازی، سیمین. (۱۳۸۵). نمایه‌سازی. دایره‌المعارف کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی
- نوروزی، علیرضا. (۱۳۸۷). نمایه‌سازی کتاب. تهران: چاپار

Coladangelo, L. P. (۲۰۲۰). "Thesaurus and Ontology construction for contra Dance: Knowledge

organization of a North American Folk Dance Domain". *Knowledge Organization* ۴۷ (۷): ۵۲۳-

Wang, X.; Chang, W.; Tan, X. (۲۰۲۰). "Representing and linking Dunhuang cultural heritage information resources using knowledge graph". *Knowledge Organization* ۴۷ (۷): ۶۰۴-۶۲۱.

عنوان درس به فارسی:		ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش	
عنوان درس به انگلیسی:		Knowledge and Information Storage and Retrieval	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☒ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش در زمینه اصول، نظریه‌ها، استانداردها، الگوها و روش‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- در زمینه اصول و مؤلفه‌های سیستم‌های ذخیره‌سازی و بازیابی اطلاعات و دانش شناخت پیدا کنند.
- در زمینه استانداردها، الگوها و روش‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش آگاهی حاصل کنند.
- با انواع مدل‌های نظام‌های بازیابی اطلاعات و دانش و شیوه بهره‌گیری از آنها کسب مهارت کنند.
- از انواع راهبردهای عملی برای جستجو و بازیابی اطلاعات و دانش بتواند استفاده کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مؤلفه‌های اصلی ذخیره‌سازی و بازیابی اطلاعات و دانش
- سیر تحول در ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش (تحول در محل‌ها، رسانه‌های ذخیره‌سازی، سیستم‌ها، ابزارها)
- انواع رسانه‌های ذخیره‌سازی قابل حمل و انبوه (NAS، SAN و...)
- مدل‌ها و استانداردهای ذخیره‌سازی در نظام‌های اطلاعاتی
- انواع مدل‌های بازیابی اطلاعات و دانش (مدل‌های مفهومی - سنتی و کلاسیک، مدل‌های مبتنی بر نظریه مجموعه‌ها، مدل‌های جبری، مدل‌های احتمالاتی، مدل‌های فرامتنی)
- فراداده و جایگاه آن در ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش
- مفاهیم‌نامه‌های جستجو و بازیابی اطلاعات و دانش در شبکه‌های بک‌پارچه (SRU، SRW، Z39.50، OAI/PMH)

- ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش در محیط وب (مرورگرهای وب، موتورهای جستجو، فراموتورهای جستجو، وب معنایی و...)
- راهبردهای جستجو و بازیابی اطلاعات و دانش (مفهوم راهبرد جستجو و فرآیند آن، الگوریتم‌های جستجو و بازیابی، بازخورد جستجو، بسط جستجو و...)
- ذخیره و بازیابی اطلاعات چندرسانه‌ای و موسیقایی
- جستجو و بازیابی تعاملی اطلاعات و دانش
- کاربرد گراف دانش و آنالوژی در بازیابی اطلاعات و دانش
- ربط در بازیابی اطلاعات و دانش
- ارزیابی نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش
- فن‌آوری‌های نوین و هوش مصنوعی در ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یادگیری مشارکتی، یاددهی و یادگیری فعال همراه با بحث و گفتگو، انجام تکالیف توسط دانشجویان

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیسم رایانه‌ای متصل به شبکه برای همه دانشجویان، ویدئو پروژکتور، پرده نمایش، نرم افزار مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- اخوتی، مریم. (۱۳۸۳). "مفهوم ربط در نظام‌های بازیابی اطلاعات: مروری بر نظریه‌ها و ادبیات موجود". اطلاع‌شناسی. س. ۲، ش. ۱ (پاییز): ۲۳-۴۶.
- بیزاسیتس، ریکاردو؛ دوآرانو ژوتو، برتیه. (۱۳۸۴). قلمروهای نو در بازیابی اطلاعات. ترجمه علی حسین قاسمی. تهران: نشر چاپار.
- پانو، میراندا لی. (۱۳۷۹). مفاهیم بازیابی اطلاعات. ترجمه اسدالله آزاد و رحمت الله فتاحی. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد.
- پولیت، داستون. (۱۳۸۰). نظام‌های ذخیره و بازیابی اطلاعات: خاستگاه، توسعه و کاربردها. ترجمه محمد حسین دبانی، جعفر مهاد. شیراز: کتابخانه منطقه ای علوم و تکنولوژی.
- حسن‌زاده، محمد. (۱۳۹۷). ذخیره و بازیابی اطلاعات. تهران: سمت.

ساراسویک، تفکو. (۱۳۸۹). ربط در علم اطلاع‌رسانی. ترجمه اعظم صنعت جو. تهران: چاپار.
صمدی، لاله؛ فدایی‌عراقی، غلامرضا. (۱۳۹۵). "درآمدی بر ذخیره و بازیابی اطلاعات موسیقیایی: زمینه‌ها، ضرورت‌ها و چالش‌ها". مطالعات ملی کتابداری و سازمان‌دهی اطلاعات ۲۷ (۳): ۹۵-۱۱۲
طاهری، سید مهدی. (۱۳۹۴). ذخیره و بازیابی اطلاعات و دانش: با تأکید بر رویکردهای نوین. تهران: نشر کتابدار
کرفت، دونالد اچ.؛ بويس، برت آر.؛ باری، کارول؛ میدو، چارلز تی. (۱۳۹۰). نظام‌های بازیابی اطلاعات متنی. ترجمه نجلا حریری.
تهران: چاپار

Fan, J. & et.al. (۲۰۲۰). *Information storage and retrieval*. Blacksburg: Virginia Polytechnic Institute and State University, Available:

<https://vtechworks.lib.vt.edu/bitstream/handle/10919/101511/CS5604F2020ETDreport.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Reinanda, R.; Meij, E.; Rijke, M. (۲۰۲۰). "*Knowledge graphs: an information retrieval perspective*".

[Online]. Available: <https://staff.fnwi.uva.nl/m.derijke/wp-content/papercite-data/pdf/reinanda-2020-knowledge.pdf>

Zhang, J. (۲۰۰۸). *Visualization for information retrieval*. Springer.

عنوان درس به فارسی:		علم داده
عنوان درس به انگلیسی:		Data Science
نوع درس و واحد		
☐ پایه	☒ نظری	دروس پیش‌نیاز:
☒ تخصصی الزامی	☐ عملی	دروس هم‌نیاز:
☐ تخصصی اختیاری	☐ نظری-عملی	تعداد واحد: ۲
☐ رساله / پایان‌نامه		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

آشنایی دانشجویان با علم داده و کاربردهای آن در تصمیم‌سازی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- اهمیت و ضرورت بهره‌گیری از داده در تصمیم‌سازی‌ها را بشناسند.
- مؤلفه‌های مطرح در علم داده را تحلیل و تبیین کنند.
- با وظایف و کارکردهای علم داده آشنا شوند.
- توانایی حفظ حریم خصوصی در بهره‌گیری از علم داده را داشته باشند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- چینی علم داده
- تاریخچه علم داده
- کارکردهای علم داده
- چینی داده
- هرم علم داده
- چرخه حیات علم داده
- آشنایی با فرآیند استاندارد CRISP-DM
- ویژگی پایگاه‌های داده در علم داده
- آماده‌سازی و یکپارچه‌سازی داده
- وظایف علم داده (خوشه‌بندی، تشخیص ناهنجاری، قانون انجمنی، طبقه‌بندی، رگرسیون)

- حریم خصوصی و اخلاق در علم داده (با تکیه بر آموزه‌های اسلامی)
- اصول موفقیت علم داده

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف
پرسش و پاسخ و یادگیری تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

ملزومات روزمره کلاس درس، سیستم رایانه‌ای متصل به اینترنت پرسرعت، پروژکتور

چ) فهرست منابع پیشنهادی

کلهر، جان دی؛ تیرنی، برندن. (۱۴۰۱). علم داده. ترجمه مهدی علیپور حافظی. تهران: دانشگاه علامه طباطبائی.
جعفری، محمد-جوادا؛ علیزاده، پرمان محمد. (۱۳۹۶). علم داده از تئوری تا عمل. تهران: مؤسسه فرهنگی هنری دیناگران تهران.

Peng, R.; Matsui, E. (۲۰۱۷). *The art of data science*. Lulu.com; null edition.

عنوان درس به فارسی: روش‌های پژوهش در مدیریت اطلاعات			
عنوان درس به انگلیسی: Research Methods in Information Management			
نوع درس و واحد			
☒ نظری ☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:	
☐ عملی ☒ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:	
☐ نظری-عملی ☐ تخصصی اختیاری		۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان‌نامه		۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

ایجاد مهارت و تسلط در دانشجویان در زمینه روش‌های مختلف پژوهش علمی و تفاوت‌های آنها با یکدیگر، به منظور به کارگیری آن در پیشبرد اهداف پژوهشی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- اجزای اصلی پژوهش را شناسایی و تحلیل کنند.
- توان طراحی طرح پژوهشی را داشته باشند.
- توان انجام پژوهش علمی را داشته باشند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- انگیزه‌های پژوهش و انتشار یافته‌های علمی
- مسأله‌یابی و چگونگی بیان مسأله پژوهش؛ نحوه انتخاب موضوع در جهت رفع مشکلات جامعه
- طرح کلی پژوهش؛ نقش نظریه‌ها در طرح پژوهش؛ چارچوب نظری و اهمیت آن در انجام پژوهش
- روش‌شناسی‌های انجام پژوهش‌های توصیفی (پیمایشی، موردی، کتابخانه‌ای، تاریخی، تحلیل محتوا، تحلیل استنادی، ...)
- شناخت پژوهش‌های کمی، کیفی و ترکیبی
- شناخت و تحلیل جامعه پژوهش؛ نمونه‌گیری و روش‌های آن
- ابزارهای گردآوری داده‌ها و بررسی روایی و پایایی آنها
- روش تجزیه و تحلیل داده‌ها نظیر روش‌های تطبیقی و آماری
- شیوه‌های تدوین گزارش پژوهش؛ شیوه‌های نگارش علمی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف
پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۴۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم رایانه‌ای متصل به شبکه، ویدئو پروژکتور، پرده نمایش، نرم افزارهای مرتبط

چ) فهرست منابع پیشنهادی

استراوس، انسلم؛ کرین، جولیت. (۱۳۹۰). مبانی پژوهش کیفی: فنون و مراحل تولید نظریه زمینه‌ای. ترجمه ابراهیم افشار. تهران: نشر نی.

حری، عباس. (۱۳۸۰). آیین نگارش علمی. تهران: دبیرخانه نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور.

خالقی، نرگس. (۱۳۹۰). اخلاق پژوهش و نگارش. تهران: نشر کتابدار.

خواجه‌نوری، عباسقلی. (۱۳۸۵). روش تحقیق. تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه انتشارات و چاپ (فصل‌های ۱ تا ۷).

دلاور، علی. (۱۳۸۲). مبانی نظری و عملی پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی. تهران: انتشارات رشد.

کریندورف، کلوس. (۱۳۸۶). تحلیل محتوا. مبانی روش‌شناسی. ترجمه هوشنگ ناییبی. تهران: نشر نی (فصل‌های ۱ تا ۵).

بن، رابرت کی. (۱۳۸۲). تحقیق موردی. ترجمه محمد اعرابی، علی پارسائیان، سیامک افشار. تهران: دفتر پژوهش‌های فرهنگی (فصل‌های ۱ تا ۴ و ۷).

Swales, John M.; Feak, Christine B. (۲۰۱۲). *Academic writing for graduate students: essential tasks and skills*. (۳rd edition). University of Michigan Press ELT

عنوان درس به فارسی:		آمار کاربردی در مدیریت اطلاعات	
عنوان درس به انگلیسی:		Practical Statistics in Information Management	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☒ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☐ تخصصی اختیاری		
		☐ رساله / پایان‌نامه	
		۲	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

آشنایی با روش‌های توصیف، تحلیل، تفسیر و گزارش داده‌های کمی با روش‌های آمار توصیفی و استنباطی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با روش‌های توصیف داده‌های کمی آشنا شوند.
- با روش‌های تحلیل داده‌های کمی آشنا شوند.
- با روش‌های تفسیر داده‌های کمی آشنا شوند.
- با روش‌های گزارش داده‌های کمی آشنا شوند.
- با آزمون‌های آماری توصیفی آشنا شوند.
- با آزمون‌های آماری استنباطی آشنا شوند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- آشنایی با انواع داده‌های کمی
- آمار توصیفی و استنباطی و کارکردها و تفاوت‌های آنها
- توزیع نرمال و شاخص‌ها، آزمون‌ها و نمودارهای شناسایی آن
- آزمون‌های آماری پارامتریک و غیرپارامتریک و تفاوت‌های آنها
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون χ^2
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون تی مستقل
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون تی جفتی

- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون‌های همبستگی پیرسون و اسپیرمن
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون رگرسیون
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون مان ویتس
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون کروسکال والیس
- مبانی نظری، پیش‌نیازها و داده‌ها، شاخص‌ها و نحوه گزارش داده‌های کمی با استفاده از آزمون ویلکاکسون

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۵۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۵۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

کارگاه رایانه مجهز به نرم افزار SPSS

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- نصیری، پرویز؛ حاج سلمانی، امیر. (۱۳۹۶). آمار در علم‌سنجی و علم اطلاعات و دانش‌شناسی. تهران: سمت.
- نوری، خدیجه؛ تجلی، ابررضا؛ رمدانی، امیرعلی. (۱۴۰۱). آمار پایه و مفاهیم کاربردی در علم داده. تهران: انتشارات چاپ و نشر بازگاتی.
- واگان، لیون. (۱۳۸۴). روش‌های آماری برای متخصصان کتابداری و اطلاع‌رسانی. ترجمه کیون کوشا و محمدرضا قانع. تهران: چاپار.

بازاریابی دیجیتال اطلاعات		عنوان درس به فارسی:
Information Digital Marketing		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
☐ پایه	☐ نظری	دروس هم‌نیاز:
☐ تخصصی الزامی	☐ عملی	تعداد واحد:
☒ تخصصی اختیاری	☒ نظری-عملی	تعداد ساعت:
رساله / پایان‌نامه		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

افزایش درک دانشجویان از اصول و شیوه‌های بازاریابی دیجیتال معطوف به صنعت محتوا و خدمات اطلاعاتی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با اصول و پایه‌های بازاریابی اطلاعات آشنا شوند.
- بتواند بازار اطلاعات را تحلیل و فرصت‌های بازاریابی را شناسایی کنند.
- محصولات و خدمات اطلاعاتی موفق را طراحی و توسعه دهند.
- مدل کسب‌وکار برای کسب‌وکارهای اطلاعات‌محور را درک و طراحی کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مقدمه‌ای بر بازاریابی خدمات اطلاعاتی (خدمات اطلاع‌رسانی چیست؟ چرا بازاریابی در صنعت خدمات اطلاعاتی مهم است؟ مروری بر فرآیند بازاریابی)
- تحقیقات بازار برای خدمات اطلاعاتی (اهمیت مطالعه بازار، انواع مطالعه بازار، جمع‌آوری و پردازش اطلاعات، تقسیم‌بندی و هدف‌گذاری مشتری)
- توسعه محصول برای خدمات اطلاعاتی (درک نیازهای مشتری، توسعه محصولات و خدمات جدید، چرخه عمر محصول و نوآوری)
- استراتژی‌های قیمت‌گذاری برای خدمات اطلاعاتی (مدل‌ها و رویکردهای قیمت‌گذاری، قیمت‌گذاری بر اساس هزینه، قیمت‌گذاری بر اساس ارزش، قیمت‌های رقابتی)
- ارتقای خدمات اطلاعاتی (تبلیغات و ترویج، روابط عمومی و تبلیغات، پیشبرد فروش، فروش شخصی)
- کانال‌های توزیع خدمات اطلاعاتی (استراتژی‌های توزیع، توزیع مستقیم در مقابل غیر مستقیم، تجارت الکترونیک و توزیع آنلاین، مدیریت و انتخاب کانال)

- برنامه‌ریزی بازاریابی برای خدمات اطلاعاتی (فرآیند برنامه‌ریزی بازاریابی، اجزای طرح بازاریابی، بودجه بندی و اندازه گیری عملکرد)
- معیارهای بازاریابی برای خدمات اطلاعاتی (شاخص‌های کلیدی عملکرد، اندازه‌گیری بازگشت سرمایه بازاریابی، تجزیه و تحلیل داده‌ها و گزارش)
- مدیریت ارتباط با مشتری برای خدمات اطلاعاتی (اهمیت سی.آر.ام، ایجاد و مدیریت روابط با مشتری، ابزارها و فناوری‌های سی.آر.ام)
- بازاریابی محتوا برای خدمات اطلاعاتی (استراتژی بازاریابی محتوا، تولید و توزیع محتوا، سئو و بازاریابی شبکه‌های اجتماعی)
- نام تجاری و موقعیت یابی برای خدمات اطلاعاتی (اهمیت برندسازی، توسعه هویت برند قوی، استراتژی‌های موقعیت‌یابی)
- اخلاق و مسئولیت اجتماعی در بازاریابی خدمات اطلاعاتی (ملاحظات اخلاقی در بازاریابی، مسئولیت اجتماعی و پایداری، رعایت قوانین و مقررات) (با تکیه بر اصول و مبانی دین اسلام)
- روندهای نوظهور در بازاریابی خدمات اطلاعاتی (روندهای بازاریابی فعلی و نوظهور، تحول دیجیتال و اختلال، نوآوری و خلاقیت در بازاریابی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

رویکرد تعاملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

الزامات معمول برگزاری کلاس درس

چ) فهرست منابع پیشنهادی

رولی، جنیفر. (۱۳۸۹). بازاریابی اطلاعات. ترجمه مریم اسدی. تهران: چاپار.

Gupta, D. (۲۰۱۷). Unit-۱۴ Marketing of Information Services. In *Information Use and User Studies*.

India: Indira Gandhi National Open University.

<https://egyankosh.ac.in/bitstream/۱۲۳۴۵۶۷۸۹/۳۵۳۵۰/۵/Unit-۱۴.pdf>

Jain, Abbinandan K.; Jambekar, A.; Rao, TP R.; Rao, S. (۱۹۹۹). *Marketing Information Products*

and Services: A Primer for Librarians and Information Professionals. New Delhi: Tata

McGraw-Hill Publishing Company. <https://idl-bnc->

idrc.dspacedirect.org/bitstream/handle/۱۰۶۲۵/۳۰۹۴۴/IDL-۳۰۹۴۴.pdf?sequence=۱

Canzoneri, B. R. (۲۰۱۵). *Why a marketing background is a good fit for the library profession*.

<https://www.sciencedirect.com/topics/social-sciences/library-marketing>

Kotler, Philip T. and Armstrong, G. (۲۰۲۰). *Principles of Marketing* (Ed. ۱۸). Pearson

عنوان درس به فارسی:		معماری سیستم‌های اطلاعاتی	
عنوان درس به انگلیسی:		Information Systems' Architecture	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		دروس پیش‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		دروس هم‌نیاز:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	۲	تعداد واحد:
	☐ رساله / پایان‌نامه	۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش نظری و عملی در زمینه درک و تحلیل ساختار، معماری و روش‌های طراحی سیستم‌های اطلاعاتی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- ساختار و اجزای سیستم‌های اطلاعاتی را تحلیل کنند.
- طراحی مفهومی سیستم‌های اطلاعاتی را انجام دهند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- سیستم‌های پردازش فایل
- رویکرد پایگاه داده
- مؤلفه‌های سیستم اطلاعاتی
- انواع معماری‌های سیستم اطلاعاتی (سلسله مراتبی، شبکه‌ای، رابطه‌ای، شی‌گرا و ...)
- معماری سه سطحی ANSI/SPARC
- روش‌شناسی‌های توسعه سیستم‌های اطلاعاتی (ساخت یافته، ژد، چاپکی)
- مدل رابطه‌ای
- معماری‌های کتابخانه دیجیتال

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یادگیری مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۴۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
۶۰ درصد	آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

ملزومات جاری مورد استفاده در کلاس‌های درس، سیستم رایانه‌ای، پروژکتور، نرم‌افزارهای جانبی مورد نیاز در طراحی معماری سیستم‌های اطلاعاتی

چ) فهرست منابع پیشنهادی

- رضائیان، علی. (۱۴۰۱). سیستم اطلاعات مدیریت (مدل‌سازی اطلاعات). تهران: سمت.
- روحانی رانکوهی، محمدتقی. (۱۳۸۳). مفاهیم بنیادی پایگاه داده. تهران: انتشارات جلوه.
- دینگ، وی؛ لین، ژیا؛ زارو، مایکل. (۱۳۹۹). معماری اطلاعات: طراحی و یکپارچه‌سازی فضاهای اطلاعاتی. ترجمه محسن نوکاریزی. مشهد: دانشگاه فردوسی.
- علیپور حافظی، مهدی. (۱۳۹۷). طراحی کتابخانه دیجیتال. تهران: سمت.
- نوروزی، یعقوب. (۱۳۸۷). معماری پایگاه اطلاعاتی. فصلنامه کتاب، ۱۹ (۱): ۱۵۵-۱۶۸.
- Hoffer, Jeffrey A.; Ramesh, V.; Topi, H. (۲۰۱۶). *Modern Database Management* (1۲ Edition). Boston, Prentice Hall.

		عنوان درس به فارسی:		تحلیل شبکه‌های اجتماعی
نوع درس و واحد		عنوان درس به انگلیسی:		Social Network Analytics
☐ نظری	☐ پایه	دروس پیش‌نیاز:		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	دروس هم‌نیاز:		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	تعداد واحد:	۲	
	☐ رساله / پایان‌نامه	تعداد ساعت:	۴۸	

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

فراگیری مفاهیم و ابزارهای تحلیل شبکه‌های اجتماعی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- مفاهیم تحلیل شبکه‌های اجتماعی را فهمیده و تبیین کنند.
- روش‌های مختلف تحلیل شبکه‌های اجتماعی را درک کنند.
- از شبکه‌های اجتماعی در مدیریت اطلاعات بهره بگیرند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مفهوم شبکه‌های اجتماعی و تحلیل آن
- تاریخچه تحلیل شبکه‌های اجتماعی
- نرم‌افزارهای تحلیل شبکه
- آشنایی با تعاریف مرکزیت، رابطه هم‌ارزی، بینیت، تمرکز، ضریب خوشه‌بندی و انسجام ساختاری
- گراف و انواع آن (نقاط، خطوط و تراکم، موقعیت‌ها، نقش‌ها، خوشه‌ها، ابعاد و نمایش‌ها)
- نظریه‌های گراف، شبکه و سایر نظریه‌های مرتبط
- استخراج داده‌ها از شبکه‌های اجتماعی
- ذخیره‌سازی و تمیزسازی داده‌ها
- سنجش‌های تحلیل شبکه‌های اجتماعی
- کاربردهای نتایج تحلیل شبکه‌های اجتماعی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یادگیری مشارکتی، کار عملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم‌های رایانه‌ای متصل به اینترنت، نرم‌افزارهای تحلیل شبکه‌های اجتماعی، نرم‌افزارهای ترسیم شبکه‌های علمی

چ) فهرست منابع پیشنهادی

آگراوال، چارو سی. (۱۳۹۷). تحلیل شبکه‌های اجتماعی. ترجمه مهدی اسماعیلی. تهران: نیاز دانش.
اسکات، جان. (۱۳۹۶). تحلیل شبکه اجتماعی. ترجمه حسن نوغانی دخت بهمنی، مهسا صادقی‌نژاد؛ ویراستار علمی مهدی فیضی.
مشهد: دانشگاه فردوسی مشهد.

غضنفری، مهدی؛ طبایی، زهراسادات. (۱۴۰۰). تحلیل شبکه‌های اجتماعی با بکارگیری پایتون. تهران: شهرآب.

McCulloh, I.; Armstrong, H.; Johnson, A. (۲۰۱۳). *Social network analysis with applications*. Indianapolis: Wiley & Sons.

Scott, J. (۲۰۱۷). *Social network analysis: A handbook* (۲nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

مدیریت دانش سازمانی		عنوان درس به فارسی:
Organizational Knowledge Management		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش نیاز:
☒ نظری ☐ پایه		دروس هم‌نیاز:
☐ عملی ☐ تخصصی الزامی		تعداد واحد:
☐ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		تعداد ساعت:
☐ رساله / پایان‌نامه		

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش پایه برای ایفای نقش مؤثر در مدیریت دانش سازمانی و آشنایی با راهبرد، فرایندها، فنون و ابزارها، و مدل‌های مختلف مدیریت دانش سازمانی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- فرآیندهای مدیریت دانش سازمانی را تبیین کنند.
- دانش سازمانی را شناسایی کرده و توان استخراج آن را داشته باشند.
- دانش سازمانی را سازماندهی کرده و از آن در راستای تصمیم‌گیری‌ها بهره‌گیرند.
- دانش سازمانی را به اشتراک گذاشته، اشاعه و دسترس‌پذیر کنند.
- نظام مدیریت دانش در سازمان را طراحی و اجرا کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مفاهیم، تعاریف، مدل‌ها و زیرساخت‌های مدیریت دانش
- راهبرد مدیریت دانش
- طراحی فرآیند مدیریت دانش در سازمان
- مراحل بلوغ دانش سازمانی
- ترسیم نقشه دانش سازمانی
- زیرساخت‌ها: فرهنگ، ساختار سازمانی، و فناوری دانش محور
- شناسایی و اکتساب دانش: منابع دانش در سازمان، ترسیم نقشه دانش سازمانی و ...
- مخازن دانش سازمانی (اجزاء، محتوا و ابزارها)

- ممیزی دانش
- شیوه‌های کدگذاری و سازمان‌دهی دانش
- تاکسونومی‌ها و هستی‌شناسی‌ها
- شیوه‌های اشاعه و دسترس‌پذیرسازی دانش در سازمان
- نرم‌افزارهای مدیریت دانش سازمانی

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یادگیری مشارکتی، پرسش و پاسخ و کار عملی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

تجهیزات استاندارد مناسب برای کلاس درس مانند وایت برد، ویدئوپروژکتور و کامپیوتر متصل به شبکه اینترنت

چ) فهرست منابع پیشنهادی

اخوان، پیمان. (۱۳۹۴). مدیریت دانش: اشتراک دانش در عمل. تهران: جهاد دانشگاهی.
بامداد صوفی، جهانیار؛ طاهری، پرینا. (۱۳۹۷). مدیریت دانش سازمانی: راهبردها، فرایندها و ساختارهای سازمان دانش‌محور. تهران: سیمای دانش.

حسن‌زاده، محمد. (۱۳۹۰). مدیریت راهبردی دانش. تهران: دانشگاه عالی دفاع ملی.
جعفری مقدم، سعید. (۱۳۸۳). مستندسازی تجربیات مدیران (از دیدگاه مدیریت دانش). کرج: موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت: ۷۷-۹۷.

دانش فرد، کرم‌اله؛ ذاکری، محمد. (۱۳۸۹). مدیریت دانش: مبانی، فرایندها و کارکردها. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی.

Bartlett, Jennifer A.; and Acadia, S. (۲۰۱۹). *Libraries that Learn: Keys to Managing Organizational Knowledge*. American Library Association.

Hislop, D., Bosua, R., Helms, R. (۲۰۱۸). *Knowledge management in organization*. Oxford: Oxford University Press.

مدیریت داده		عنوان درس به فارسی:
Data Management		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
☐ نظری	☐ پایه	دروس هم‌نیاز:
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی	تعداد واحد:
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری	تعداد ساعت:
	رساله / پایان‌نامه	۲
		۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

آشنایی با مفاهیم، فرآیند و کاربرد مدیریت داده

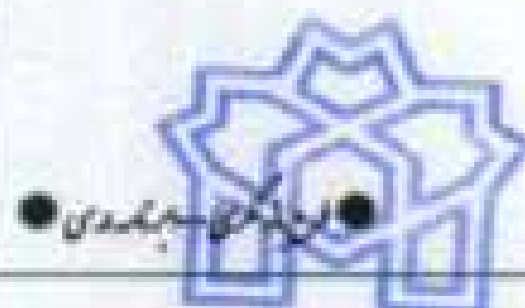
اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با مفاهیم مدیریت داده آشنا شوند.
- راهبرد و فرآیند مدیریت داده در سازمان را درک کنند.
- طرح مدیریت داده در سازمان را ترسیم کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مفاهیم مدیریت داده
- مدیر داده (ویژگی‌ها، وظایف و عملکرد)
- راهبرد و فرآیند مدیریت داده
- چالش‌ها و اهداف مدیریت داده
- انواع مدیریت داده (یکپارچه‌سازی داده، مدل‌سازی داده، ذخیره‌سازی داده، سازماندهی داده، پردازش داده، حکمرانی داده، مدیریت چرخه حیات داده، امنیت داده، معماری داده)
- طرح مدیریت داده
- ارزیابی، انتخاب و گردآوری داده
- توصیف داده
- مسائل اخلاقی و حقوقی داده (با توجه به مبانی اسلامی)
- حفاظت از داده (Data Curation)
- اشتراک گذاری داده

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف
پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی، تدریس معکوس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۳۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال ۷۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

امکانات جاری کلاس‌های درس مانند ویدئوپروژکتور، وایت برد و کامپیوتر متصل به اینترنت

چ) فهرست منابع پیشنهادی

حسن‌زاده، محمد. (۱۴۰۰). انقلاب پنجم داده، نقش بی‌بدیل عامل‌های هوشمند و ضرورت سازمان ملی داده‌ها. علوم و فنون مدیریت اطلاعات ۲۴: ۸-۱۶.

علی‌پور حافظی، مهدی؛ انتهائی، علیرضا. (۱۴۰۱). دست‌نامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال‌زاد. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی.

Brady, M.; Lyons, B.; Woensel, Arjan V. (۲۰۲۲). *Next Generation data management: using your assets to drive mission success*. Mark brady.

Gils, Bas V.; Publishing, Van H. (۲۰۲۰). *Data management: a gentle introduction: balancing theory and practice*. Van Haren Publishing.

عنوان درس به فارسی:		هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات	
عنوان درس به انگلیسی:		Artificial Intelligence in Information Management	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		
		۲	تعداد واحد:
☐ رساله / پایان‌نامه		۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی

کسب دانش در زمینه کاربرد هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات و توسعه سیستم‌های مدیریت اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با هوش مصنوعی و قابلیت‌های آن آشنا شوند.
- قرآیند مدیریت اطلاعات و عناصر مطرح در آن را درک کنند.
- قابلیت‌های هوش مصنوعی در سیستم‌های مدیریت اطلاعات را شناسایی کرده و تبیین کنند.
- سیستم مدیریت اطلاعات با قابلیت‌های هوشمندی را طراحی کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- مفهوم هوش و هوش مصنوعی
- تاریخچه هوش مصنوعی
- مؤلفه‌های کلیدی هوش مصنوعی
- منطق عملکرد هوش مصنوعی
- سیستم‌های اطلاعاتی هوشمند
- ابزارهای مؤثر در مدیریت اطلاعات هوشمند
- مسائل حقوقی در استفاده از هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات (با تکیه بر مبانی حقوقی اسلامی)
- مزایا و محدودیت‌های کاربرد هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات
- نمونه‌های موفق کاربرد هوش مصنوعی در مدیریت اطلاعات در حوزه‌های مختلف

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف
پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی، تدریس معکوس

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۴۰ درصد	فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
۶۰ درصد	آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم‌های رایانه‌ای متصل به اینترنت، امکانات استاندارد کلاس، دسترسی به نرم‌افزارهای هوشمند مدیریت اطلاعات مانند ChatGPT
و ...

چ) فهرست منابع پیشنهادی

Ashok, M., Madan, R., Joha, A., & Sivarajah, U. (۲۰۲۲). Ethical framework for Artificial

Intelligence and Digital technologies. *International Journal of Information Management*, ۶۲:

۱۰۲۴۳۳. DOI: ۱۰.۱۰۱۶/j.ijinfomgt.۲۰۲۱.۱۰۲۴۳۳

Collins, C.; Dennehy, D.; Conboy, K.; Mikalef, P. (۲۰۲۱). Artificial intelligence in information

systems research: a systematic literature review and research agenda. *International Journal of Information Management* ۶۰: ۱-۱۷. [Online]. Available:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0268401221000761?via=ihub>

Duan, Y., Edwards, J. S., & Dwivedi, Y. K. (۲۰۱۹). Artificial intelligence for decision making in the

era of Big Data—evolution, challenges and research agenda. *International Journal of Information Management* ۴۸: ۶۳-۷۱.

Srinivasa, K. G.; Siddesh G. M.; Sekhar, S. R. M. (۲۰۲۱). *Artificial intelligence for information*

management: a healthcare perspective. Springer.

Stanfill, M. H., & Marc, D. T. (۲۰۱۹). Health information management: implications of artificial

intelligence on healthcare data and information management. *Yearbook of medical informatics* ۲۸ (۱): ۵۶-۶۴.

عنوان درس به فارسی:		یادگیری ماشین	
عنوان درس به انگلیسی:		Machine Learning	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		
رساله / پایان‌نامه			
		۲	تعداد واحد:
		۴۸	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر:

هدف کلی

آشنایی با حوزه یادگیری ماشین جهت بهره‌گیری در مدیریت هوشمند اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با مدل‌های یادگیری ماشین آشنا شوند.
- فرآیند یادگیری ماشین را تحلیل کرده و تبیین کنند.
- با کاربردهای یادگیری ماشین در مدیریت هوشمند اطلاعات آشنا شوند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- چستی یادگیری ماشین
- انواع یادگیری ماشین
- مدل‌ها و الگوهای یادگیری ماشین (درخت تصمیم، احتمال و تخمین، رگرسیون خطی، رگرسیون منطقی، نظریه یادگیری رایانشی، مدل‌های گرافیکی، ماشین‌های بردار، خوشه‌بندی، یادگیری تقویتی)
- ویژگی‌های داده در یادگیری ماشین
- پاک‌سازی داده در یادگیری ماشین
- فرایند اجرای یادگیری ماشین
- ارزیابی فرایند و محصولات یادگیری ماشین
- ابزارها و کاربردهای یادگیری ماشین
- تحلیل نمونه‌های موفق

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی، تدریس مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۲۰ درصد فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۸۰ درصد آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم‌های رایانه‌ای متصل به اینترنت، نرم‌افزارهای یادگیری ماشین مانند DataCleansing

چ) فهرست منابع پیشنهادی

سی‌هال، جان. (۱۴۰۱). یادگیری ماشینی در کسب و کار: مقدمه‌ای بر دنیای علم داده. ترجمه سمیرا اسدیان، حجت‌الله صادقی. تهران: آراد.

کلهر، جان دی؛ تیرنی، برندن. (۱۴۰۱). علم داده. ترجمه مهدی علیپور حافظی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.

Kubat, M. (۲۰۱۵). *An introduction to machine learning*. Springer

Manogaran, G., Alazab, M., Saravanan, V., Rawal, B. S., Shakeel, P. M., Sundarasekar, R., ... & Montenegro-Marin, C. E. (۲۰۲۰). Machine learning assisted information management scheme in service concentrated IoT. *IEEE transactions on industrial informatics* 17(۴): ۲۸۷۱-۲۸۷۹.

متن کاوی و داده کاوی		عنوان درس به فارسی:
Text and Data Mining		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
☐ پایه ☐ نظری	☐ تخصصی الزامی ☒ نظری عملی	دروس هم‌نیاز:
☐ رساله / پایان‌نامه ☐ تخصصی اختیاری	☒ نظری عملی ☐ رساله / پایان‌نامه	تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۴۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش در زمینه اصول و روش‌های متن کاوی و داده کاوی، استخراج الگوهای حاصل از متون و داده‌های عظیم و آشنایی با نرم‌افزارهای متن کاوی و داده کاوی

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با مفاهیم متن کاوی و داده کاوی و جایگاه آن در مدیریت اطلاعات آشنا شوند.
- با الگوهای پردازش زبان طبیعی آشنا شوند.
- مهارت کار با یکی از نرم‌افزارهای متن کاوی یا داده کاوی را کسب کنند.
- متون را با استفاده از نرم‌افزارهای متن کاوی تحلیل کرده و گزارش کنند.
- دانش را از داده‌های عظیم استخراج کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- مفهوم متن کاوی و داده کاوی
- جایگاه متن کاوی در مدیریت اطلاعات
- جایگاه داده کاوی در کشف دانش از داده‌های عظیم
- الگوهای پردازش زبان طبیعی (n-gram, Markov, POS tagging, ...)
- فرآیند متن کاوی در مدیریت هوشمند اطلاعات
- فرآیند داده کاوی در مدیریت هوشمند اطلاعات
- جایگاه قوانین (Rules) در پردازش متن و داده
- ابزارهای کارآمد متن کاوی و داده کاوی (با تکیه بر مسائل مرتبط با زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی)

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

پرسش و پاسخ و یادگیری مشارکتی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۳۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۷۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

سیستم‌های رایانه‌ای متصل به اینترنت، نرم‌افزارهای متن‌کاوی، داده‌کاوی و پردازش زبان طبیعی

چ) فهرست منابع پیشنهادی

آگاروال، چاروسا. (۱۳۹۷). متن‌کاوی، نگرش یادگیری ماشین. ترجمه ایوب ترکیان. تهران: انتشارات نیاز دانش.

دامی، سینا؛ میرزایی، عباس؛ سروری، فرید. (۱۴۰۰). متن‌کاوی: طبقه‌بندی، خوشه‌بندی و کاربردها. اردبیل: انتشارات جهاد دانشگاهی.

منصوری، علی؛ زرمهر، فاطمه؛ کارشناس، حسین. (۱۳۹۹). بررسی رویکردهای متن‌کاوی و عملکرد آن در کشف و استخراج موضوع. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۷ (۱): ۱۵-۲۶.

Jamsa, K. (۲۰۲۰). *Introduction to Data Mining and Analytics*. Woods Hole, MA: Jones & Bartlett Learning.

Tandel, S. S., Jamadar, A., & Dudugu, S. (۲۰۱۹). A survey on text mining techniques. In *2019 5th International Conference on Advanced Computing & Communication Systems (ICACCS)*: 1022-1026. IEEE.

Tseng, Y. H., Lin, C. J., & Lin, Y. I. (۲۰۰۷). Text mining techniques for patent analysis. *Information processing & management* ۴۳(۵): ۱۲۱۶-۱۲۴۷.

Wendler, T., Grottrup, S. (۲۰۲۰). *Data Mining with SPSS Modeler: Theory, Exercises, and Solutions* (2nd ed.). Berlin: Springer.

عنوان درس به فارسی:		آرشیوسازی وب	
عنوان درس به انگلیسی:		Web Achieving	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☐ عملی	☐ تخصصی الزامی		
☒ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		
☐ رساله / پایان‌نامه			
		۲	تعداد واحد:
		۳۳	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

آشنایی با مفهوم و فرایند آرشیوسازی وب

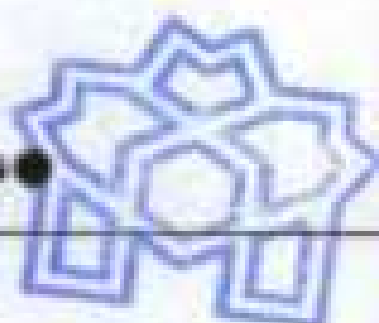
اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- با مفاهیم و کارکردهای آرشیوسازی وب آشنا شوند.
- با ابزارهای آرشیوسازی وب و کاربرد آنها آشنا شوند.
- محتوای وب را ارزیابی و آرشیوسازی کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- تعاریف و تاریخچه آرشیوسازی وب و حفاظت دیجیتال
- اهداف و ضرورت آرشیوسازی وب
- خط‌مشی و سیاست‌گذاری در آرشیوسازی وب
- مدل چرخه حیات آرشیوسازی وب
- رویکردهای انتخاب در آرشیوسازی وب
- نگاهی به پروژه‌های آرشیوسازی وب در جهان
- عناصر مورد نیاز برای سازماندهی و بازیابی آرشیوسازی وب
- مالکیت فکری و مسائل اخلاقی در آرشیوسازی وب (با تأکید بر مبانی اسلامی)
- آشنایی با نرم افزارها و پلتفرم‌های آرشیوسازی وب
- آشنایی با ملزومات سخت افزاری آرشیوسازی وب

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

در این درس، افزون بر اینکه دانشجویان با مباحث نظری در خصوص آرشیوسازی وب آشنا خواهند شد، پروژه عملی نیز در زمینه کار کردن با نرم افزارهای آرشیوسازی وب، تحت نظر استاد درس ارائه خواهند کرد.

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

دسترسی به نرم افزارهای ویژه آرشیوسازی وب نظیر Archive It و Archive ready

چ) فهرست منابع پیشنهادی

حکیم‌زاده، ریحانه. (۱۳۹۶). آرشیوسازی وب. آرشیو ملی ۳ (۳): ۴۸-۶۷.

حکیم‌زاده، ریحانه؛ فهیمی‌فر، سیده. (۱۴۰۰). آرشیو دیجیتال: مبانی، خط‌مشی، استانداردها و راهنمای عملی. تهران: دانشگاه تهران.

دالوند، معصومه. (۱۳۹۲). بررسی میزان رویت عناصر ابر داده ای و عناصر هسته دولین در وب سایت آرشیوهای ملی عضو شورای جهانی آرشیو. گنجینه اسناد. ۲۳ (۴): ۹۲-۱۱۳.

علی‌پور حافظی، مهدی؛ انتهای، علیرضا. (۱۴۰۱). دستنامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال‌زاد. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی.

نوشین‌فرد، فاطمه؛ رضایی شریف آبادی، سعید و عشق آبادی، مریم. (۱۳۹۱). بررسی سیاست‌های مجموعه‌سازی آرشیوهای وب ملی چند کشور منتخب: ارائه سیاهه پیشنهادی برای آرشیوهای وب ملی. گنجینه اسناد ۲۲ (۱): ۸۰-۱۰۶.

Bragg, M.; Hanna, K.; Donovan, L.; Hukill, G.; Peteson, A. (۲۰۱۳). The web archiving lifecycle model. *The Archive-It Team Internet Archive*. [Online]. Available: https://ait.blog.archive.org/files/۲۰۱۴/۰۴/archiveit_life_cycle_model.pdf

عنوان درس به فارسی:		سمینار مباحث ویژه در مدیریت اطلاعات	
عنوان درس به انگلیسی:		Special Issues in Information Management	
نوع درس و واحد			
☐ نظری	☐ پایه		
☒ عملی	☐ تخصصی الزامی		
☐ نظری-عملی	☒ تخصصی اختیاری		
		۲	تعداد واحد:
		۶۴	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب دانش پایه و کاربردی در زمینه گستره مفاهیم، نظریه‌ها، فرایندها و مسائل مرتبط با مدیریت اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- جایگاه مدیریت اطلاعات در سازمان را تبیین کنند.
- برای مدیریت اطلاعات در انواع سازمان‌ها و نهادها برنامه‌ریزی کنند.
- سیستم‌های مدیریت اطلاعات را ارزیابی کنند.
- با مباحث روز حوزه مدیریت اطلاعات در جهان آشنا شوند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- طراحی مدیریت اطلاعات
- ارزیابی سیستم‌های اطلاعاتی
- مباحث روز حوزه مدیریت اطلاعات

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

یادگیری مشارکتی، نقد و بررسی

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۱۰۰ درصد

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

امکانات معمول برگزاری کلاس‌های سمینار مانند ویدئو پروژکتور، وایت برد و کامپیوتر متصل به اینترنت

چ) فهرست منابع پیشنهادی

کلهر، جان دی‌ا تیرنی، برندن. (۱۴۰۱). علم داده. ترجمه مهدی علیپور حافظی. تهران: انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی.
علیپور حافظی، مهدی، انتهانی، علیرضا. (۱۴۰۱). دستنامه کاربردی مدیریت منابع دیجیتال‌زاد. تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی.

Brady, M.; Lyons, B.; Woensel, Arjan V. (۲۰۲۲). *Next Generation data management: using your assets to drive mission success*. Mark brady.

کارآموزی در مدیریت اطلاعات		عنوان درس به فارسی:
Internship in Information Management		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد		دروس پیش‌نیاز:
☐ نظری ☐ پایه		دروس هم‌نیاز:
☒ عملی ☐ تخصصی الزامی		تعداد واحد:
☐ نظری-عملی ☒ تخصصی اختیاری		تعداد ساعت:
رساله / پایان‌نامه ☐		۲
		۱۲۸

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی آزمایشگاه سمینار کارگاه موارد دیگر

هدف کلی

کسب مهارت‌های لازم برای انجام کارهای مختلف در مدیریت اطلاعات

اهداف ویژه

دانشجویان در پایان درس بتوانند:

- فرآیند مدیریت اطلاعات در سازمان را طراحی کنند.
- با مدل‌ها و مراحل مدیریت اطلاعات دیجیتال و آنالوگ آشنا شوند.
- سیستم‌های مدیریت اطلاعات را ارزیابی کنند.

پ) مباحث یا سرفصل‌ها

- گام‌های مختلف مدیریت اطلاعات در سازمان
- مدل‌ها و استانداردهای مدیریت اطلاعات
- طراحی فرآیند مدیریت اطلاعات برای سازمان
- مدل‌ها و استانداردهای ارزیابی سیستم‌های اطلاعاتی در سازمان

ت) راهبردهای تدریس و یادگیری متناسب با محتوا و هدف

کار عملی در سازمان‌های مرتبط

ث) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی)

۱۰۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) ملزومات، تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

امکانات مناسب برای کلاس درس مانند ویدئو پروژکتور، وایت برد و کامپیوتر متصل به اینترنت

چ) فهرست منابع پیشنهادی

ریاحی‌نیا، نصرت؛ عاصمی، عاصفه. (۱۳۹۰). کارآموزی در کتابداری و اطلاع‌رسانی. ویراستار عادلہ عاصمی. تهران: کتابدار.

دانشگاه علمای گیلان